



Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
4. 6. 2014

3

Diabetologie - činnost oboru v Královéhradeckém kraji v roce 2013

Diabetology - Activity in Branch in the Hradec Kralove Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Královéhradeckém kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu poskytovatele zdravotních služeb a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Hradec Kralove region in 2013 contains data about out-patient care by type provider of health services of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2013. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2013 představují diabetici v Královéhradeckém kraji přes 8,2 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 204 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 2 014), což z celkového počtu pacientů činilo 0,45 % (ČR 0,23 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,19 % (v ČR 0,10 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 20,52 lékařů a 23,59 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku) v 215 ordinacích. Lékaři k 31. 12. 2013 léčili celkem 45 258 osob. Na jednoho lékaře

v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 206 léčených pacientů (v roce 2012 to bylo 2 351), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 356 pacientů (v roce 2012 to bylo 2 331 pacientů). Z 215 ordinací bylo 180 ordinací praktických lékařů pro dospělé (84 %). V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn., že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2013 bylo provedeno celkem přes 125 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo nárůst o 3,1 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 6 117, nejméně v okrese Hradec Králové (5 288) a nejvíce v okrese Jičín (7 891). Potvrzuje se rostoucí trend tohoto onemocnění, celkový počet léčených osob ve srovnání s rokem 2013 klesl o 5,2 %. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen 51,0 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 52,2 %).

V roce 2011 byl na ročním statickém výkazu diabetologie změněn celý oddíl „Léčba“ – již se zde nesleduje počet osob léčených na DM, ale počet jednotlivých způsobů léčby naordinovaných k léčbě diabetu rozlišených podle typu onemocnění a podle věku. Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří více než 90 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Rychnov nad Kněžnou (96,0 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 3 387 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1997–2013), mimo roku 1999 byl stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků, v tomto roce však došlo k mírnému poklesu u mužů i žen.

Zpracovala: Jana Vosáhllová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: Libuse.Drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
Hradec Králové	74	7,27	8,37	38 447	5 288
Jičín	38	2,30	2,90	18 149	7 891
Náchod	36	3,35	3,52	23 895	7 133
Rychnov nad Kněžnou	27	3,20	3,00	18 128	5 665
Trutnov	40	4,40	5,80	26 908	6 115
Královéhradecký kraj	215	20,52	23,59	125 527	6 117
Česká republika	3 427	365,68	411,37	2 254 757	6 166

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Hradec Králové	14 614	898,49	11,35	86,88	1,77
Jičín	5 867	741,08	3,41	95,48	1,11
Náchod	7 278	652,18	11,17	87,91	0,92
Rychnov nad Kněžnou	7 121	902,16	3,08	96,04	0,88
Trutnov	10 378	868,00	6,69	92,05	1,26
Královéhradecký kraj	45 258	820,03	7,92	90,79	1,29
Česká republika	861 647	819,65	6,84	91,67	1,49

Počet léčených diabetiků k 31.12.2013

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Hradec Králové	14 614	49,51	50,49	24,08	771	46,56	53,44
Jičín	5 867	46,82	53,18	20,95	493	47,46	52,54
Náchod	7 278	51,11	48,89	17,42	560	51,79	48,21
Rychnov nad Kněžnou	7 121	48,08	51,92	15,42	526	50,19	49,81
Trutnov	10 378	48,52	51,48	24,51	632	47,15	52,85
Královéhradecký kraj	45 258	48,97	51,03	21,34	2 982	48,46	51,54
Česká republika	861 647	47,81	52,19	21,20	72 600	47,85	52,15

Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

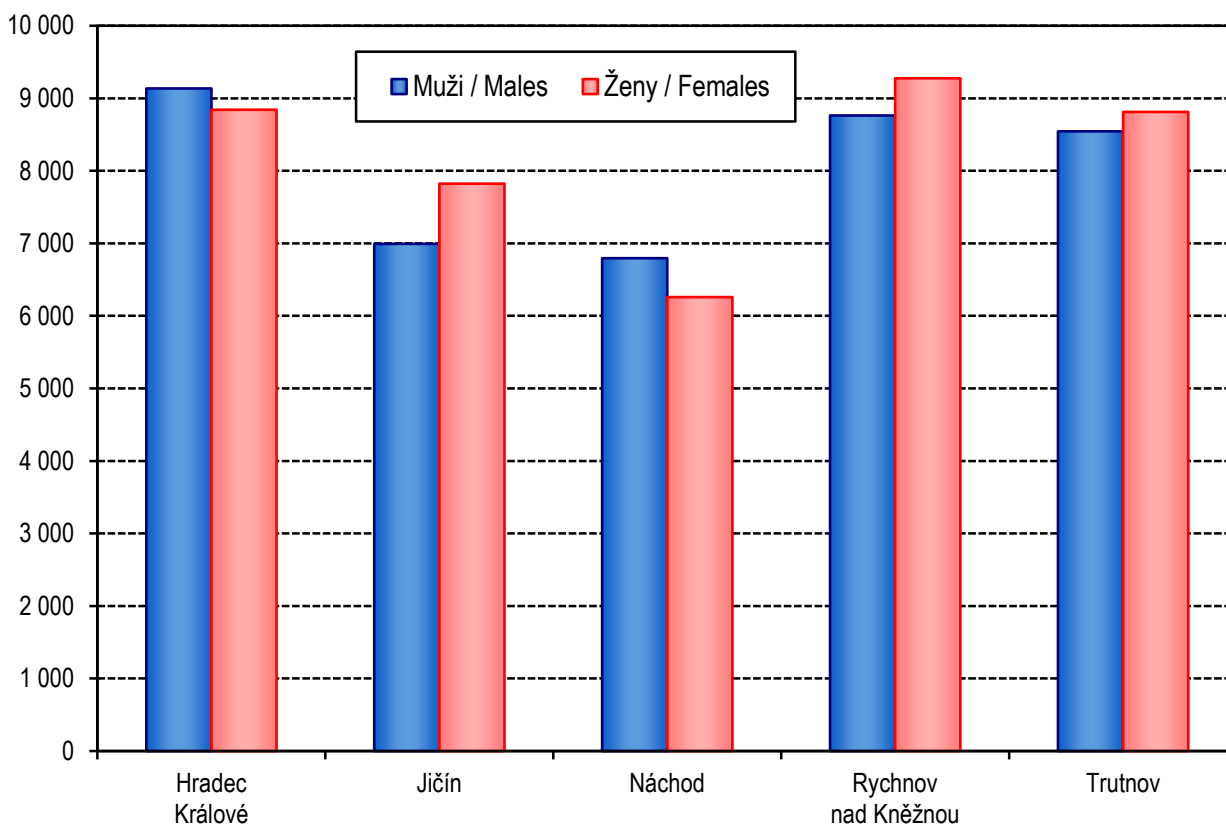
Území, okres	Diabetická							
	nefropatie		retinopatie			noha		
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací pod kotníkem	z celku s amputací nad kotníkem
				proliferativní	slepota			
Hradec Králové	2 193	864	1 944	562	47	1 115	195	62
Jičín	437	184	599	167	15	179	33	33
Náchod	1 118	598	1 154	330	25	820	65	53
Rychnov nad Kněžnou	477	238	894	125	2	466	42	52
Trutnov	2 021	688	1 307	173	20	469	97	33
Královéhradecký kraj	6 246	2 572	5 898	1 357	109	3 049	432	233

Léčení diabetici podle druhu léčby *)

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulinem		Inkretinovými mimetiky	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Hradec Králové	1 344	82,63	17 138	1 053,67	5 520	339,38	293	18,01
Jičín	831	104,97	5 067	640,03	1 342	169,51	55	6,95
Náchod	514	46,06	7 079	634,35	2 185	195,80	214	19,18
Rychnov nad Kněžnou	987	125,04	6 307	799,03	1 276	161,66	112	14,19
Trutnov	1 367	114,33	9 660	807,95	2 874	240,38	105	8,78
Královéhradecký kraj	5 043	91,37	45 251	819,90	13 197	239,12	779	14,11
Česká republika	106 967	101,75	756 756	719,87	219 706	209,00	11 236	10,69

*) Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Léčení diabetici podle okresů (na 100 000 obyvatel)
Diabetics under treatment by districts
(per 100 000 inhabitants)



Poznámka: Léčení diabetici podle sídla poskytovatele zdravotních služeb

Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1997–2013

